

УДК 342.9:347.23:347.72.028

Костянтин Оверковський,
аспірант кафедри цивільного права і процесу
Донецького національного університету імені Василя Стуса

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВНЕСЕННЯ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ ДО СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА

У статті аналізуються правові аспекти внесення прав промислової власності до статутного капіталу товариства, звертається увага на наявні наукові доробки з даної проблематики, визначається, в яких межах здійснюється внесення прав промислової власності до статутного капіталу товариства, а також формулюються висновки, які зроблені в результаті проведеного дослідження.

Ключові слова: промислова власність, інтелектуальна власність, об'єкти промислової власності, товариство, статутний капітал, майнові права, правові форми внесення вкладу.

Постановка проблеми. Результати інтелектуальної діяльності та права на них є одним із ключових чинників розвитку господарських відносин і господарської діяльності в цілому [1, с. 125]. Одним зі способів введення майнових прав на об'єкти промислової власності (далі – ПВ) до господарського обороту є внесення цих прав до статутного капіталу господарського товариства. Однак, як свідчить практика, ефективність реалізації цього способу розпорядження майновими правами промислової власності залишається низькою через неврегульованість порядку і правової форми внесення вказаних прав.

Зазначене питання регулюється нормами Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV (далі – ЦК України), Господарського кодексу України від 16.01.2003 № 436-IV (далі – ГК України), Закону України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-ХІІ, Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 № 755-IV та іншими нормативно-правовими актами. Однак таке регулювання має загальний характер, оскільки наявні норми лише констатують право суб'єкта прав інтелектуальної власності на внесення цих прав до статутного капіталу і не визначають порядку і правової форми цієї передачі. Закон України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 № 2275-VIII містить певні нововведення у порядку формування статутного капіталу господарських товариств, проте також не визначає особливостей внесення до статутного капіталу саме прав ПВ.

Аналіз публікацій і досліджень. Проблема у сфері промислової власності, зміст майнових прав на об'єкти ПВ ґрунтовно роз-

глядалися в наукових працях таких учених, як Ю. Є. Атаманова [2], І. Ф. Коваль [3; 4], О. М. Мельник [5], І. Є. Якубівський [6], Л. Я. Турчин [7; 8] та ін. Проте дискусійною залишається правова форма внесення прав ПВ до статутного капіталу, недостатньо розроблено порядок такого внесення.

Вищезазначене свідчить про актуальність розробки правових аспектів внесення прав промислової власності до статутного капіталу товариства.

Метою статті є уточнення правових аспектів унесення майнових прав промислової власності до статутного капіталу господарських товариств.

Виклад основного матеріалу. У доктрині права інтелектуальної власності найбільш поширеним підходом до побудови системи об'єктів інтелектуальної власності є поділ їх на дві групи: 1) об'єкти авторського права та суміжних прав (твори науки, літератури, мистецтва, виконання творів, фонограми, відеограми, телерадіопрограми); 2) об'єкти прав промислової власності: об'єкти патентного права (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин та ін.); засоби індивідуалізації суб'єктів господарювання та їх продукції (комерційні найменування, торговельні марки, зазначення походження товарів); нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності (комерційна таємниця, раціоналізаторська пропозиція та інші) [3, с. 13-14].

Відповідно до ст. 1 Паризької конвенції про охорону промислової власності 1883 року [9] об'єктами охорони промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи наймену-

вання місця походження, а також припинення недобросовісної конкуренції. Проте, як слушно зазначає О. М. Мельник, недобросовісна конкуренція є неправомірною дією, яка не може бути об'єктом права власності і об'єктом правової охорони [5, с. 14].

Загальний перелік майнових прав інтелектуальної власності міститься в ст. 424 ЦК України, а саме: право на використання об'єкта права інтелектуальної власності; виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності; виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, в тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом. Згідно ч. 3 ст. 424 ЦК України, майнові права інтелектуальної власності можуть, зокрема, бути вкладом до статутного капіталу юридичної особи.

Поряд із загальними положеннями щодо формування статутного капіталу юридичної особи, передбаченими в законодавстві України, для внесення до статутного капіталу прав ПВ додатково слід враховувати особливості цього виду вкладу. Насамперед, для передачі як внеску до статутного капіталу товариства права на об'єкти промислової власності повинні відповідати певним умовам – критеріям оборотоздатності: виключності, корисності, відчужуваності, можливості грошової оцінки, інвестиційної привабливості [2, с. 11; 10]. У разі невідповідності прав промислової власності даним критеріям вони не можуть бути передані до статутного капіталу. Так, відповідно до ч. 2 ст. 490 ЦК України, майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування передаються іншій особі лише разом із цілісним майновим комплексом особи, якій ці права належать, або його відповідною частиною.

У спеціальному законодавстві встановлені вимоги щодо передавання прав на знаки для товарів і послуг, а саме: передача права власності на знак не допускається, якщо вона може стати причиною введення в оману споживача щодо товару і послуги або щодо особи, яка виготовляє товар чи надає послугу (ч. 7 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII).

Не можуть бути внеском до статутного капіталу товариства права на зазначення походження товару, оскільки згідно з ч. 2 ст. 503 ЦК України та ст. 17 Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16.06.1999 № 752-XIV, у змісті права на даний об'єкт ПВ не передбачено право розпорядження. Згідно з ч. 2 ст. 9 Зако-

ну України «Про охорону прав на зазначення походження товарів», право на використання зареєстрованої назви місця походження товару або зареєстрованого географічного зазначення походження товару мають, за умови реєстрації цього права, виробники, які в географічному місці, зазначеному в Реєстрі, виробляють товар, особливі властивості, певні якості чи інші характеристики якого відповідають тим, що внесені до Реєстру.

Таким чином, право на зазначення походження товару за своєю природою не є виключним. Так, А. Афіян зазначає, що право на географічні зазначення не можна пояснити і за допомогою теорії виключних прав, оскільки жодний суб'єкт не отримує виключне право на використання, а звідси випливає, що право на географічне зазначення не має і не може мати абсолютного монопольного характеру. У географічного зазначення немає і не може бути власника [11, с. 29-31].

Як справедливо відзначають у науковій літературі, раціоналізаторська пропозиція, на відміну від об'єктів патентного права, має лише локальну новизну, тісно прив'язана до діяльності конкретного підприємства. Це дозволяє визнати її невіддільною від суб'єкта – юридичної особи і, як наслідок, неможливим використання прав на неї як вкладів до статутних фондів (капіталів) господарських товариств [2, с. 8].

Таким чином, серед прав на об'єкти ПВ внеском до статутного капіталу товариства можуть виступати майнові права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки.

Під час формування статутного капіталу слід враховувати, що в законодавстві встановлені обмеження для окремих видів юридичних осіб з огляду на вид і предмет їхньої діяльності. Так, відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 № 2664-III, у разі створення фінансової установи або у разі збільшення розміру зареєстрованого статутного (складеного) капіталу, статутний (складений) капітал повинен бути сплачений у грошовій формі та розміщений на банківських рахунках комерційних банків, які є юридичними особами за законодавством України, якщо інше не передбачено законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

Важливим правовим аспектом внесення прав ПВ до статутного капіталу є обсяг прав, що передаються юридичній особі. За загальним правилом, відповідно до ч. 1 ст. 427 ЦК України, майнові права інтелектуальної власності можуть бути передані відповідно

до закону повністю або частково іншій особі. Однак у законодавстві не визначені особливості реалізації цього правила стосовно передавання майнових прав на об'єкти ПВ.

Щодо часткового передавання майнових прав інтелектуальної власності І. Є. Якубівський зазначає, що можливість часткового передавання майнових прав інтелектуальної власності за договором слід розглядати у трьох площинах: з погляду змісту майнових прав інтелектуальної власності; щодо окремих способів використання об'єкта; за подільністю об'єкта права інтелектуальної власності [6, с. 19].

Спираючись на такий підхід, слід зазначити, що з точки зору змісту майнових прав ПВ передавання на умовах відчуження окремих прав (правомочностей) є неможливим. На користь такого висновку слід навести твердження Л. Я. Турчина, який вважає, що у разі передачі права власності на об'єкт промислової власності власник охоронного документа не може залишити за собою будь-яке право на його використання, встановити будь-які часові або територіальні обмеження прав, що переходять до правонаступника. Комплекс прав на охоронюваний об'єкт завжди єдиний, усі права можуть передаватися тільки спільно, що буде підтверджено передачею патенту [8, с. 204].

Неможливість часткового передавання патентних прав і поділу об'єкта цих прав випливає з аналізу законодавчих положень про обсяг правової охорони винаходу, корисної моделі, промислового зразку. Так, відповідно до ч. 5 ст. 6 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII, обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою винаходу (корисної моделі), яка згідно з п. 7.1.3 Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель (далі – Правила) визнається такою, що виражає суть винаходу (корисної моделі), якщо вона містить сукупність його (її) суттєвих ознак, достатню для досягнення зазначеного заявником технічного результату. Ознаки належать до суттєвих, якщо вони впливають на технічний результат, якого можна досягти, тобто перебувають у причинно-наслідковому зв'язку із зазначеним результатом [12].

Також слід враховувати, що, відповідно до ч. 2 ст. 28 зазначеного Закону, продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожен ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або ознаку, еквівалентну їй. Процес, що охороняється патентом, визнається застосованим,

якщо використано кожен ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу, або ознаку, еквівалентну їй.

Таким чином, у разі передавання майнових прав на частину винаходу (корисну модель) відбуватиметься поділ сукупності суттєвих ознак винаходу (корисної моделі), що, у свою чергу, призведе до втрати можливості досягнення технічного результату, що визначається у формулі винаходу (корисної моделі), яка і визначає обсяг правової охорони.

Подібні підстави унеможливають передавання майнових прав частково і на промисловий зразок.

Передавання права на окремий спосіб використання об'єкта ПВ можливе лише у разі використання конструкції ліцензійного договору або договору комерційної концесії.

Особливості має передавання прав на торговельну марку. Як зазначає І. Є. Якубівський, права на торговельні марки можуть передаватися частково, а саме: передають виключні майнові права лише щодо частини товарів та/або послуг, залишивши за собою іншу частину [6, с. 20]. Так, відповідно до п. 2.3.1 Наказу Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 576, у договорі про передачу права власності на знак повинно бути вказано перелік товарів і послуг із зазначенням класів МКТП, на які поширюється передача права власності. Згідно з п. 2.8 Наказу Міністерства освіти і науки України від 10.01.2002 № 10, під час часткової передачі права власності на знак здійснюється окрема реєстрація такого знаку і видається нове свідоцтво, в якому поряд із номером свідоцтва базової реєстрації проставляється літера А [13, 14].

Проте з даною позицією можна погодитися лише частково, оскільки вона стосується саме виду товарів і послуг, а не змісту виключних прав, оскільки, якщо передається право на торговельну марку на вид товару (частину), у такому разі передається весь комплекс виключних майнових прав на цю частину (право на використання, розпорядження, захист). Відповідно до ст. 7 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», власник свідоцтва може передавати будь-якій особі право власності на знак повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг на підставі договору.

Згадувана вище обставина може мати місце тоді, коли праволоділець має кілька товарів або послуг, щодо яких зареєстрована торговельна марка, якщо вид товару один, відбуватиметься повна передача обсягу виключних прав.

Отже, у разі відчуження майнові права на об'єкт ПВ передаються в повному обсязі.

Як зазначається в науковій літературі, майновими правами інтелектуальної власності можна розпорядитись або шляхом надання дозволу на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ст. 1108, 1109 ЦК), або шляхом передання виключних майнових прав інтелектуальної власності (ст. 1113 ЦК). У першому випадку, тобто якщо як вклад до статутного капіталу вноситься право на використання об'єкта права інтелектуальної власності, учасник зберігає своє майнове право інтелектуальної власності. У другому ж випадку, навпаки, до корпорації переходять майнові права інтелектуальної власності, внесені як вклад [15, с. 253-254].

У науковій літературі обґрунтовується, що внесенню прав на інтелектуальні продукти до статутних фондів (капіталів) господарських товариств найбільш кореспондують конструкції договору про відступлення (передачу) виключних прав і договору виключної, особливо повної ліцензії [2, с. 9].

І. Ф. Коваль називає дві моделі внесення майнових прав ПВ до статутного капіталу товариства: 1) шляхом повної передачі (відчуження) майнових прав товариству, 2) шляхом передачі права користування такими правами на певний строк. При цьому зазначається, що на практиці перевага надається передачі прав на умовах їх повного відчуження, що дозволяє забезпечити більший ступінь визначеності корпоративної організації як суб'єкта відносин інтелектуальної власності [3, с. 97].

Враховуючи, що сьогодні однією з поширених форм здійснення господарської діяльності є організаційно-правова форма "товариство з обмеженою відповідальністю" (далі – ТОВ), розгляд досліджуваного питання доцільно здійснювати на прикладі діяльності ТОВ.

Відповідно до ч. 1 ст. 86 ГК України, вкладомі учасників та засновників господарського товариства можуть бути будинки, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності, цінні папери, права користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, а також інші майнові права (включаючи майнові права на об'єкти інтелектуальної власності), кошти, в тому числі в іноземній валюті.

Відповідно до ч. 1 ст. 13 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» вкладомі учасника товариства можуть бути гроші, цінні папери, інше майно, якщо інше не встановлено законом. Відповідно до ч. 3 ст. 13 зазначеного Закону вклад у не грошовій формі повинен мати грошову оцінку, що затверджується одностай-

ним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства. При створенні товариства така оцінка визначається рішенням засновників про створення товариства. При цьому Закон передбачає різні моменти внесення вкладу у статутний капітал: у зв'язку зі створенням товариства (ст. 14), у разі збільшення статутного капіталу товариства (ст. 16), яке у свою чергу поділяється на збільшення статутного капіталу без додаткових вкладів (ст. 17), у разі збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів (ст. 18).

У ч. 1 ст. 18 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» передбачається, що учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства за рахунок додаткових вкладів учасників та/або третіх осіб за рішенням загальних зборів учасників. Додаткові вклади можуть вноситися у не грошовій формі. У такому разі рішенням загальних зборів учасників визначаються учасники товариства та/або треті особи, які вносять майно, та його грошова оцінка (ч. 4 ст. 18 Закону). Оформлюється таке внесення вкладів рішенням загальних зборів про залучення додаткових вкладів товариства і шляхом укладення договору про внесення додаткового вкладу з учасником товариства та/або третьою особою (ст. 18 Закону).

Відповідно до ч. 8 ст. 18 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», з учасником товариства та/або третьою особою може бути укладено договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник та/або третя особа зобов'язується зробити додатковий вклад у грошовій чи не грошовій формі, а товариство – збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти до товариства з відповідною часткою у статутному капіталі. Згідно з ч. 10 ст. 18 цього Закону, якщо додаткові вклади не внесені учасником товариства та/або третьою особою, з яким (якою) укладено договір про внесення додаткового вкладу, в повному обсязі та своєчасно, такий договір вважається розірваним, якщо рішенням загальних зборів учасників не затверджено розмір частки такого учасника та/або третьої особи виходячи з фактично внесеного ним додаткового вкладу.

Як вбачається, нова правова форма внесення вкладу – договір про внесення додаткового вкладу – має свою специфіку. Даний договір використовується для додаткового внесення вкладів, тобто застосовується на етапі діяльності вже створеної юридичної особи. На етапі створення юридичної особи законодавець запропонував укладення корпоративного до-

говору (ст. 7 Закону), договору про створення товариства (ст. 10 Закону).

Зазначений договір за своєю спрямованістю має забезпечити процедуру внесення вкладу, дисциплінувати осіб, які зобов'язуються внести такий вклад, визначити розмір частки. Передбачене ч. 10 ст. 18 Закону правило щодо розірвання договору у разі, якщо додаткові вклади не внесені учасником товариства та/або третьою особою, є відповідною санкцією для учасника та гарантією для юридичної особи щодо передбачуваності внесення майбутнього додаткового вкладу.

Застосування до відносин внесення майнових прав на об'єкти ПВ до статутного капіталу товариства договору про внесення додаткового вкладу на перший погляд має схожість із конструкцією договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, що передбачений ст. 1113 ЦК України. Так, відповідно до ч. 1 ст. 1113 ЦК України, за договором про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності одна сторона (особа, що має виключні майнові права) передає другій стороні частково або у повному складі ці права відповідно до закону та на визначених договором умовах.

Однак вказані договори мають різну мету і предмет. Так, договір про внесення додаткового вкладу передбачає зобов'язання інвестувати майнові права ПВ до статутного капіталу ТОВ з метою отримання корпоративних прав (корпоративна мета), а договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності – розпорядження майновими правами з метою отримання доходу, іншого матеріального блага.

Як зазначає В. М. Кравчук, внески, не пов'язані з формуванням статутного капіталу, не можуть породжувати корпоративних прав. Причина в тому, що внесення засновником майна до статутного капіталу не породжує для юридичної особи обов'язку повертати цей внесок. Майно вноситься до статутного капіталу безоплатно, засновник втрачає право на нього, ризикує його втратити у разі неефективної діяльності юридичної особи, а отже, він повинен мати можливість впливу на подальшу "долю" цього майна. Правовим засобом забезпечення такої можливості є корпоративні права [16, с. 422].

І. Ф. Коваль зазначає, що передача прав на підставі укладення ліцензійного договору чи договору про відчуження виключних прав, на відміну від засновницьких відносин, має правову форму зобов'язань, що виникають між суб'єктом прав інтелектуальної власності і особою – користувачем або набу-

вачем прав. На етапі заснування корпоративної організації між засновниками складаються зобов'язальні правовідносини, але вони не мають на меті опосередкування факту розпорядження майном – внеском з боку кожного засновника, а лише спрямовані на узгодження спільних дій щодо формування статутного капіталу нового учасника економічних відносин за рахунок їх внесків [4, с. 240-241].

У цьому зв'язку слід погодитися з Ю. Є. Атамановою в тому, що договори про передачу виключних прав не повинні використовуватися як підстава участі правами ПВ у статутних капіталах товариств, як це має місце в зобов'язальних відносинах із приводу виключних прав на інтелектуальні продукти між самостійними суб'єктами цивільного обороту. Механізм передачі прав промислової власності до статутних капіталів господарських товариств має «вписатися» в корпоративні правовідносини, що мають у цьому разі основне значення, але правові конструкції зазначених договорів повинні використовуватися як її істотні умови [2, с. 12].

Таким чином, договір про внесення додаткового вкладу, на відміну від договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, має інше спрямування. У цьому випадку не виникають зобов'язальні правовідносини за конструкцією «кредитор-боржник», оскільки, передаючи майнові права, особа набуває відповідних корпоративних прав та стає учасником товариства. Майнові права, у свою чергу, стають власністю товариства, яке може розпоряджатися ними без згоди попереднього власника.

Порядок і правова форма внесення вкладів до статутного капіталу у формі прав ПВ у законодавстві не визначені. На практиці учасники таких відносин складають різні документи, зокрема засновницький договір, фіксують внесення вкладів у протоколі загальних зборів, складають договір про передачу майнових прав ПВ, визначають відповідні положення в статуті, складають акт приймання-передачі прав та інші.

Оформлення внесення вкладу до статутного капіталу має суттєве значення, оскільки засвідчує виконання відповідних зобов'язань учасників, визначає момент виникнення права власності у корпорації та тягне за собою наслідки, встановлені публічним законодавством [15, с. 258].

Згідно з ч. 5 ст. 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (з останніми змінами) для державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників

товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю подаються такі документи, зокрема, як акт приймання-передачі частки (частини частки) у статутному капіталі товариства. Таким чином, у законодавстві не вказується необхідність укладення окремого договору на передачу (відчуження) майнових прав або інших договірних конструкцій при внесенні майнових прав ПВ до статутного капіталу товариства.

Також слід зазначити, що на стадії створення товариства у зв'язку з відсутністю в законодавстві деталізації порядку передавання не грошових вкладів, до яких належать і майнові права ПВ, необхідно визначити: 1) осіб, які укладають акт прийому-передачі вкладу, 2) особу, яка має затверджувати (підписувати), 3) особу, яка набуває майнові права при передачі, враховуючи, що новостворюване товариство ще не зареєстровано.

У літературі пропонується, зокрема, скласти такий акт спеціальною комісією, або скласти акт шляхом призначення учасника товариства, якому будуть передаватись майно, майнові та немайнові права іншими учасниками, аби лише додержатися вимоги про внесення учасниками 50 % вкладу до реєстрації ТОВ. Однак перший і другий варіанти мають певні складнощі з огляду на ще не зареєстровану юридичну особу та специфіку передавання майнових прав [15, с. 260].

На підставі вищевикладеного порядок передачі майнових прав ПВ до статутного капіталу «новостворюваного» товариства включає такі дії: укладення засновницького документа товариства з відображенням у ньому вкладів учасників у т. ч. у формі майнових прав ПВ та їх порядку внесення; визначення вартості майнових прав (акт оцінки або звіт незалежного оцінювача) з її наступним затвердженням одноставним рішенням загальних зборів учасників; передача майнових прав, що оформлюється актом приймання-передачі частки; державна реєстрація самого товариства; державна реєстрація передавання майнових прав товариству (ч. 2 ст. 1114 ЦК України).

Дещо інший порядок буде мати місце на стадії збільшення статутного капіталу за рахунок прав ПВ вже створеного товариства: укладення з учасником товариства та/або третьою особою договору про внесення додаткового вкладу; визначення вартості майнових прав ПВ (акт оцінки або звіт незалежного оцінювача) з її наступним затвердженням рішенням загальних зборів; складання акта приймання-передачі частки; державна реєстрація передавання майнових прав товариству (ч. 2 ст. 1114 ЦК України).

Нечіткою є ситуація з укладенням акта приймання-передачі частки в разі застосування такої нової правової форми, як «договір про внесення додаткового вкладу», який вже мав би містити положення про оформлення передавання вкладу, а акт приймання-передачі за необхідності міг би бути додатком до нього. Однак у переліку, що міститься в ч. 5 ст. 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», відсутній такий документ, як договір про внесення додаткового вкладу, натомість наявний акт приймання-передачі частки. Тому акт приймання-передачі частки має укладатись обов'язково.

Висновки.

Проведений аналіз наукової літератури та чинного законодавства України дозволяє уточнити правові аспекти внесення майнових прав промислової власності до статутного капіталу господарських товариств. З огляду на загальні положення чинного законодавства та певні особливості щодо прав на окремі об'єкти промислової власності, внеском до статутного капіталу товариства можуть виступати: майнові права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки. Є два основних способи внесення майнових прав ПВ до статутного капіталу товариства: шляхом повного відчуження майнових прав товариству, шляхом передачі права користування такими правами на певний строк. При цьому ч. 1 ст. 427 ЦК України, яка передбачає, що майнові права інтелектуальної власності можуть бути передані відповідно до закону повністю або частково іншій особі, підлягає уточненню стосовно прав промислової власності, оскільки, з огляду на їх специфіку, можуть бути передані на умовах відчуження лише повністю (незалежно від можливості передачі прав на торговельну марку стосовно частини товарів або послуг). На умовах тимчасового використання передавання права на окремий спосіб використання об'єкта ПВ можливе у разі використання конструкції ліцензійного договору або договору комерційної концесії.

Внесення майнових прав ПВ як вкладу можливе у зв'язку зі створенням товариства або у разі збільшення статутного капіталу діючого товариства. Від стадії внесення вкладу залежатиме порядок і правові форми передачі майнових прав ПВ. Так, передача майнових прав ПВ до статутного капіталу «новостворюваного» товариства включає: укладення засновницького документа товариства з відображенням у ньому вкладів учасників у т. ч. у формі майнових прав ПВ

та їх порядку внесення; визначення вартості майнових прав (акт оцінки або звіт незалежного оцінювача) з її наступним затвердженням одностайним рішенням загальних зборів учасників; передача майнових прав, що оформлюється актом приймання-передачі частки; державна реєстрація самого товариства; державна реєстрація передання майнових прав товариству (ч. 2 ст. 1114 ЦК України). Збільшення статутного капіталу за рахунок прав ПВ вже створеного товариства складається з: укладення з учасником товариства та/або третьою особою договору про внесення додаткового вкладу; визначення вартості майнових прав ПВ (акт оцінки або звіт незалежного оцінювача) з її наступним затвердженням рішенням загальних зборів; складання акта приймання-передачі частки; державна реєстрація передання майнових прав товариству (ч. 2 ст. 1114 ЦК України).

З огляду на зазначене, враховуючи специфіку майнових прав на об'єкти промислової власності, процедуру і правову форму внесення цих прав до статутного капіталу господарського товариства доцільно більш детально врегулювати на законодавчому рівні.

Список використаних джерел:

1. Господарське право України: підручник / В. М. Гайворонський, В. П. Жушман, Н. В. Погорецька та ін.; за ред. В. М. Гайворонського та В. П. Жушмана. Харків: Право, 2005. 384 с.
2. Атаманова Ю. Є. Права промислової власності як форма участі в господарських товариствах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2003. 20 с.
3. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.
4. Коваль І. Ф. Господарсько-правове регулювання відносин у сфері промислової власності: монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2013. 640 с.
5. Мельник О.М. Цивільно-правова охорона інтелектуальної власності в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2004. 36 с.
6. Якубівський І.Є. Часткове передання майнових прав інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2016. № 1. URL: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Yakubivsky116.pdf>.
7. Турчин Л. Я. Майнові права інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як вклад до статутного капіталу господарських товариств. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2015. Вип. 14(2). С. 40-43. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_14\(2\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_14(2)_13).
8. Турчин Л. Я. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 3. Том 1. 2014. С. 204. URL: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo03/part_1/41.pdf.
9. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (дата набрання чинності для України – 25 грудня 1991 р.). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
10. Шкрід С.О., Денисенко Д.Є. Особливості внесення прав на об'єкти інтелектуальної власності до статутного фонду. Публічне і приватне право: проблеми методології, теорії та практики: матеріали Міжнародної юридичної науково-практичної Інтернет-конференції, 14 травня 2013 року. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=524%3A130513-07&Itemid=85.
11. Афіян А. Географічні зазначення: власність без власника. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 2. URL: http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2017/08/Afian_A.pdf.
12. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель: Наказ Міністерства освіти і науки від 22 січня 2001 року № 22. Офіційний вісник України. 2001. № 9. С. 386.
13. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг: Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2001 року № 576. Офіційний вісник України. 2001. № 34. С. 1615.
14. Про затвердження Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг: Наказ Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2002 року № 10. Офіційний вісник України. 2002. № 5. С. 207.
15. Луць В.В., Васильєва В.А., Кібенко О.Р., Спасибо-Фатєєва І.В. Корпоративне право України: підручник / за заг.ред. В.В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
16. Кравчук В.М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. Київ: Істина, 2005. 720 с.

В статье анализируются правовые аспекты внесения прав промышленной собственности в уставный капитал общества, обращается внимание на существующие научные труды по данной проблематике, определяется, в каких пределах осуществляется внесение прав промышленной собственности в уставный капитал общества, а также формулируются выводы, сделанные в результате проведенного исследования.

Ключевые слова: промышленная собственность, интеллектуальная собственность, объекты промышленной собственности, общество, уставный капитал, имущественные права, правовые формы вложения вклада.

The article analyzes the legal aspects of the introduction of industrial property rights into the charter capital of the company, draws attention to the existing scientific works on this topic, determines the extent to which the rights of industrial property are entered into the charter capital of the company, and conclusions are drawn as a result of the research.

Key words: industrial property, intellectual property, objects of industrial property, enterprise, charter capital, property rights, legal forms of contribution.

